

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури
Кафедра архітектури та середовищного дизайну

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

О.А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2017 р.

03-08-07

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

“МАТЕРІАЛ В АРХІТЕКТУРНИЙ ТВОРЧОСТІ”

спеціальність 191 Архітектура та містобудування

Рівне – 2017

Робоча програма для студентів з навчальної дисципліни
«Матеріал в архітектурній творчості» за спеціальністю
спеціальність 191 Архітектура та містобудування. Рівне:
НУВГП, 2017. - 12 с.

Розробник: Н.В. Лушнікова, доцент, канд.техн.наук, доцент
кафедри архітектури та середовищного дизайну
НУВГП

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри архітектури та
середовищного дизайну

Протокол від «___» _____ 2017 року №___

Завідувач кафедри _____ О.Л. Михайлишин

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю
191 Архітектура та містобудування

Протокол від «___» _____ 2017 року №___

Голова науково-методичної комісії _____ О.Л. Михайлишин

© Н.В. Лушнікова, 2017 рік
© НУВГП, 2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 19 Архітектура	Вибір вищого навчального закладу
Модулів – 3	Спеціальність 191 Архітектура та містобудування	Рік підготовки
Змістових модулів – 3		2й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: -		Семестр
Загальна кількість годин – 90		3-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: бакалавр	16 год
		Практичні
		16 год
		Самостійна робота
		58 год
		Індивідуальні завдання:
		-
		Вид контролю: залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): 35% до 65%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета даної дисципліни полягає у виявленні структурно-функціональних зв'язків між палітрою будівельних матеріалів та архітектурною формою.

Завдання початкової дисципліни – ознайомлення студента із особливостями матеріалами різного призначення .

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- основні види матеріалів згідно їх архітектурно-будівельного призначення;
- основні вимоги до матеріалів та критерії їх вибору;
- основні сучасні тенденції застосування матеріалів в архітектурній практиці.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти**:

- виконувати первинний порівняльний аналіз особливостей матеріалів однакового призначення;
- здійснювати візуальний огляд матеріалів та оцінювати їх естетичні властивості;
- працювати із технічною інформацією, наданою виробниками, щодо конкретних видів матеріалів;
- виконувати самостійний пошук матеріалів конкретного призначення, користуючись технічною інформацією, онлайн-базами матеріалів тощо;
- здійснювати раціональний вибір для конкретного архітектурного проекту;
- визначати цілі та шляхи створення власного арсеналу формотворчих засобів в різних проектних ситуаціях;
- на основі отриманих знань та у взаємодії з теоретичними положеннями суміжних дисциплін приймати обґрунтовані, раціональні та оригінальні проектні рішення, формуючи власний погляд на творчі процеси.

3. Програма навчальної дисципліни,

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Основні засади використання матеріалів в архітектурі. Матеріал і творчий процес.

Тема 1. Архітектор як користувач матеріалів. Поняття матеріалу, конструкції, архітектурної форми. Види матеріалів залежно від походження та архітектурно-будівельного призначення. Основні фактори, що впливають на вибір матеріалів. Основні властивості матеріалів: функціональні, естетичні, екологічні, економічні.

Тема 2. Роль матеріалу в еволюції архітектурної форми. Матеріал крізь призму простору і часу. Матеріал та архітектурний стиль.

Змістовий модуль 2. Матеріали несучих та огорожувальних конструкцій.

Тема 3. Міцність та довговічність: матеріали несучих конструкцій. Деревина: масивна, клеєна гнукклеєна. Зрубні конструкції та каркасні конструкції з деревини. Каркаси зі сталі та інші металів. Збірний монолітний та збірно-монолітний залізобетон. Дрібноштучні вироби з каменю, кераміки, бетону. Приклади використання в світовій та вітчизняній архітектурній практиці.

Тема 4. Захист від навколишнього середовища: матеріали огорожувальних конструкцій. Дрібноштучні вироби. Панелі одношарові і багатошарові. Світлопрозорі матеріали. Покрівельні матеріали. Приклади використання в світовій та вітчизняній архітектурній практиці.

Змістовий модуль 3. Матеріали для опорядження. Допоміжні матеріали. Інноваційні матеріали.

Тема 5. Естетика покриттів: матеріали для опорядження. Різновиди матеріалів для опорядження. Естетичні аспекти використання опоряджувальних матеріалів. Приклади з світової та вітчизняної архітектурної практики.

Тема 6. Допоміжні матеріали. Тепло- звуко- матеріали. Гідро-та пароізоляційні матеріали. Приклади використання в архітектурній практиці.

Тема 7. Особливості з'єднання матеріалів і конструктивних елементів. Види з'єднань. Приклади з архітектурної практики.

Тема 8. Інноваційні матеріали в архітектурній практиці. Сучасні композиційні матеріали. Екологічні матеріали на основі місцевої сировини та з використанням відходів. «Розумні» матеріали. Приклади з архітектурної практики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		л	п	інд	сп
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Основні засади критики сучасних архітектурних теорій					
Тема 1. Архітектор як користувач матеріалів	10	2	2	2	4
Тема 2. Роль матеріалу в еволюції архітектурної форми	12	2	2	4	4
Разом за змістовий модуль 1	22	4	4	6	8
Змістовий модуль 2. Матеріали несучих та огорожувальних конструкцій					
Тема 3. Міцність та довговічність: матеріали несучих конструкцій.	13	2	2	4	5
Тема 4. Захист від навколишнього середовища: матеріали огорожувальних конструкцій	13	2	2	4	5
Разом за змістовий модуль 2	26	4	4	8	10

1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 3. Матеріали для опорядження. Допоміжні матеріали. Інноваційні матеріали					
Тема 5. Естетика покриттів: матеріали для опорядження	11	2	2	4	3
Тема 6. Допоміжні матеріали	9	2	2	2	3
Тема 7. Особливості з'єднання матеріалів і конструктивних елементів	10	2	2	4	4
Тема 8. Інноваційні матеріали в архітектурній практиці	10	2	2	2	4
Разом за змістовий модуль 3	38	8	8	12	14
Усього годин	90	16	16	26	32

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Ознайомлення із базами даних матеріалів та критеріями вибору матеріалів	2
2	Ознайомлення із прикладами архітектурних форм минулого, виконаних в різних матеріалах	2
3	Вивчення конструктивних рішень з'єднань несучих конструкцій. Виконання ескізу в на тему «Тектоніка несучих конструкцій, виконаних в різних матеріалах»	2
4	Вивчення конструктивних рішень огорожувальних конструкцій. Виконання ескізу на тему «Зовнішні огорожувальні конструкції з різних матеріалів для каркасної будівлі»	2

1	2	3
5	Вивчення конструктивних рішень зовнішніх і внутрішніх опоряджень. Виконання ескізів на тему «Опорядження стін та покриття підлог»	2
6	Виконання ескізів з'єднань огорожувальних і несучих конструкцій з різних матеріалів.	2
7	Ознайомлення із зразками сучасних композиційних архітектурних матеріалів та прикладами їх використання в архітектурній практиці	2
8	Виконання ескізів на тему “Мала архітектурна форма, споруджена з використанням заданих матеріалів”	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

підготовка до аудиторних занять – 32 год;

виконання (доопрацювання) ескізів – 26 год.

Ескізи студенти розпочинають виконувати на практичних заняттях та завершують самостійно.

Наприкінці семестру для отримання заліку студент подає ескізи у вигляді альбому.

7. Методи навчання

Під час лекцій використовуються мультимедійні презентації. Під час семінарських занять демонструються приклади з архітектурної практики, наводяться цитати з теоретичних праць, відбувається аналіз фрагментів праць. Виконання індивідуальних завдань покликане на меті надати студентам навички критичного аналізу літературних джерел.

8. Методи контролю

1. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни передбачає оцінку систематичності (в тому числі відвідування занять) виконання завдань та проводиться в усній формі як перевірка готовності до семінарських занять.
2. Передбачено тестовий модульний контроль у письмовій формі (тести відкритої і закритої форми).
3. Контроль самостійної роботи проводиться:
з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
завдань, виконуваних на практичних заняттях – шляхом перевірки альбомів ескізів, вчасності їх виконання.

Для діагностики знань використовується ЄКТС зі 100-бальною шкалою оцінювання.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Шкала оцінювання для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Су-ма
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
10	10	14	14	14	14	14	10	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Для заліку
90-100	зараховано
82-89	
74-81	
64-73	
60-63	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. Дворкін Л. Й., Лушнікова Н. В. Архітектурне матеріалознавство. – Рівне: НУВГП, 2007.
2. Пушкарьова К.К., Кочевих М.О., Гончар О.А., Бондаренко О.П. Матеріалознавство (для архітекторів і дизайнерів). – Київ: Вид-во Ліра-К, 2012.
3. Байер В.Е. Архитектурное материаловедение. – М.: «Архитектура-С», 2005.
4. Байер В.Е. Материаловедение для архитекторов, реставраторов, дизайнеров: Учебное пособие. – М.: Астрель, 2005.

Допоміжна

1. Айрапетов Д.П. Материал и архитектура. – М.: Стройиздат, 1978.
2. Кавер Н.С. Современные материалы для отделки фасадов. – М.: Изд-во «Архитектура -С», 2005.
3. Князева В.П. Экологические аспекты выбора материалов в архитектурном проектировании.: Учеб. пособие. – М.: «Архитектура-С», 2006. – 296 с.
4. Bell V.B. with Rand P. Materials for design. – NY: Princeton Architectural Press, 2006. – 272 p.

5. Constructing architecture: Materials, processes, structures. 2nd ed./ Ed, by A. Deplazes.– Berlin: Birkhäuser, 2009. – 558 p.
6. Farrelly L. Construction and materiality. Lausanne: AVA Book, 2006.
7. Weston R. Material, form and architecture. Yale University Press, 2003.

14. Інформаційні ресурси

1. Стандарт вищої світи за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» рівнем вищої освіти бакалавр.
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, м-н Короленка, 6. – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
3. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. О. Новака, 75. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
4. Веб-сторінка кафедри архітектури та середовищного дизайну на сайті НУВГП. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/nni-ba/kaf-asd>

